

LESSON PLAN TEMPLATE

Lesson Title	Pagsusuri ng Tuluyang Pilipino: Mula Kasarinlan Hanggang Batas Militar
Learning Area/s	Araling Panlipunan
Name of Teacher/s	DEPED TAMBAYAN PH (Visit www.depedtambayanph.net for more downloads.)
Grade Level and Section	Grade 9
No. of Sessions	4 Sessions
References	None specified
Declaration of AI use	This lesson plan was co-created using Gemini AI to assist with unpacking competencies into a 4-session learning design, structuring activities, and assessment formulation.

Intentions.

Meaningful learning experiences are anchored in how we frame them. Start by deciding what you want learners to master by the end of the lesson – keep it clear and simple.

Learning Competency and Curriculum Standards:	Learning Competency: Nasusuri ang mga elemento ng tuluyan (nobela, dula, maikling katha, sanaysay) gaya ng banghay, tunggalian, at paggamit ng wika. Pokus na Kasanayan: Pagsusuri ng Tuluyan Content Standards: Naipamamalas ng mga mag - aaral ang kasanayang komunikatibo, pagiging malikhain, at kritikal na pag - unawa at pagsusuri ng mga tekstong pampanitikan sa Panahon ng Kasarinlan hanggang Panahon ng Aktibismo at Batas Militar, tekstong impormasyonal (argumentatibo) para sa paghubog ng kamalayang panlipunan at pagbuo ng mga teksto sa iba't ibang paraan (multimodal) para sa tiyak na layunin, pagpapakahulugan, at target na babasa o awdiyens. Performance Standards: Nakabubuo ng literaring analisis at pabalat ng graphic novel hango sa nobela na isinasaalang - alang ang mga elementong biswal at multimodal na may paglalapat ng kasanayang komunikatibo at etikal na kasanayan at pananagutan.			
	Session 1	Session 2	Session 3	Session 4

Learning Objectives:	• Natutukoy ang mga elemento ng banghay at tunggalian sa isang piling maikling katha mula sa Panahon ng Kasarinlan. • Nasusuri ang kaugnayan ng banghay sa kontekstong panlipunan ng akda. • Naibabahagi ang sariling interpretasyon sa mga tunggaliang kinaharap ng mga tauhan.	• Nasusuri ang paggamit ng wika at estilo ng pagsulat sa mga akdang tuluyan noong Panahon ng Aktibismo. • Naipaliliwanag ang ang bisa ng mga salitang ginamit sa pagpukaw ng damdaming makabayan. • Nakabubuo ng isang mabisang talata na gumagamit ng mga mapanghikayat na salita.	• Naihahambi ng ang mga elemento ng dula at sanaysay bilang mga anyo ng tuluyan. • Nasusuri ang tunggaliang panlipunan na nakapaloob sa isang dula noong Panahon ng Batas Militar. • Nakapaglalahad ng sariling opinyon tungkol sa mga isyung tinalakay sa sanaysay.	• Nailalapat ang mga kasanayan sa pagsusuri ng tuluyan sa pagbuo ng isang literary analysis. • Nagagamit ang mga elementong biswal sa pagdidisenyo ng pabalat ng isang graphic novel hango sa sinuring akda. • Naipamamalas ang etikal na kasanayan sa pagkilala sa mga pinagmulan ng akda.
Learner Context:	Ang mga mag-aaral ay nagpapakita ng mataas na antas ng interes sa mga biswal na presentasyon at mga kwentong may kaugnayan sa kasaysayan ng bansa. Gayunpaman, may ilang mag-aaral na nahihirapan sa pag-unawa ng malalalim na salitang Tagalog na ginamit sa mga klasikong akda. Karamihan ay mas mabilis matuto sa pamamagitan ng	Napansin na ang mga mag-aaral ay mas mabilis tumugon sa mga makabagong terminolohiya ngunit may limitadong bokabularyo pagdating sa mga terminong politikal at sosyolohikal. Ang kanilang lakas ay nasa malikhaing pagpapahayag, bagaman ang ilan ay may hadlang sa pagsusulat ng mahabang sanaysay dahil sa kakulangan ng focus.	Ang mga mag-aaral ay mahilig sa 'role-playing' at mga gawaing may kinalaman sa pag-arte. Ito ay isang kalakasan na maaaring gamitin upang maunawaan ang dula. Gayunpaman, ang pagbabasa ng mahabang sanaysay ay tinitingnan nila bilang isang hamon (barrier), kaya kinakailangan ang pag-chunk ng impormasyon.	Dahil ang mga mag-aaral ay 'digital natives' at mahilig sa sining, ang pagbuo ng graphic novel cover ay isang malakas na motivator. Ang hamon ay ang pagpapanatili ng lalim ng pagsusuri sa gitna ng pagiging malikhaing. Kinakailangan ang malinaw na rubric upang magabayan sila.

	pangkatang diskusyon (social learning) at hands-on na gawain.			
Learning Experience. A learning experience is like a thoughtfully designed journey. Each activity and interaction builds towards meaningful understanding and growth. Identify activities and interactions to help learners gain knowledge, skills, or understanding in a purposeful way.				
Pre-Lesson:	● Balik-Tanaw: Pagpapakita ng mga larawan ng Pilipinas pagkatapos ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig. ● Hula-Salita: Pagbibigay ng mga pahiwatig tungkol sa mga elemento ng maikling katha (banghay, tauhan, tunggalian).	● Word Cloud: Pagtatala ng mga salitang maiuugnay sa salitang 'Aktibismo' sa pisara. ● Audio-Clip: Pakikinig sa isang bahagi ng talumpati o tula mula sa dekada '70.	● Charades: Pag-arte ng mga simpleng sitwasyon ng tunggalian. ● Venn Diagram Start: Paglista ng alam na pagkakaiba ng dula at sanaysay.	● Gallery Walk: Pagtingin sa mga halimbawa ng pabalat ng graphic novels at literary analysis outlines. ● Review Quiz: Maikling laro (Kahoot o manual) tungkol sa lahat ng tinalakay na elemento.
Flow:	● Pagganyak: Panonood ng maikling clip tungkol sa buhay-Pilipino noong dekada '50. ● Aktibong Pagkuha (Active Retrieval): Pag-alala sa	● Scaffolding : Pagtalakay sa 'Diction' o pagpili ng salita at 'Tone' o tono ng may-akda. ● Social Learning: Pangkatang pagsusuri ng isang sipi	● Pagtatalakay: Pagpapakita ng mga elemento ng dula (iskrip, aktor, tanghalan, direktor). ● Social Learning: Reader's Theater -	● Modeling: Pagpapakita kung paano isinasalin ang isang eksena mula sa nobela patungo sa isang biswal na konsepto (Graphic Novel)

	mga bahagi ng banghay (Simula, Saglit na Kasiglahan, Kasukdulan, Kakalasan, Wakas). ● Scaffolding : Sabayang pagbasa sa isang maikling katha (hal. 'Kwento ni Mabuti' o 'Lupang Tinubuan') gamit ang isang 'Story Map' upang itala ang banghay. ● Pagsusuri: Pagtalakay sa uri ng tunggalian (Tao vs. Sarili, Tao vs. Lipunan) na makikita sa akda sa pamamagitan ng Think-Pair-Share. ● Checks for Understanding (CFU): Mabilis na 'Thumbs up/Thumbs down' para sa pagtukoy ng mga bahagi ng kwento.	mula sa nobela o sanaysay (hal. akda ni Lualhati Bautista). Paghimay sa mga salitang nagpapakita ng galit, pag-asa, o paghihimagsik. ● Active Retrieval: Paghahambi ng ng wika ng Panahon ng Kasarinlan sa wika ng Panahon ng Aktibismo. ● Modeling: Pagpapakita ng guro kung paano suriin ang pahiwatig ng isang talinghaga sa teksto. ● CFU: 'Stoplight Method' (Green - naintindihan, Yellow - medyo malabo, Red - hindi naintindihan) para sa paggamit ng wika.	pagbasa ng ilang eksena mula sa isang dula (hal. 'Pagsamban g Bayan'). ● Scaffolding : Paggamit ng 'Comparison Matrix' upang itala ang pagkakatulad at pagkakaiba ng dula at sanaysay sa aspeto ng banghay at wika. ● Active Retrieval: Pag-uugnay ng mga tema ng dula sa mga nakaraang aralin tungkol sa aktibismo. ● CFU: 'Quick Poll' kung alin sa dalawang anyo (dula o sanaysay) ang mas epektibong nagpapakita ng tunggalian.	Cover). ● Scaffolding : Pagbibigay ng 'Analysis Template' na may mga gabay na tanong (Banghay, Wika, Tunggalian). ● Independent Practice: Pagsisimula sa pagbalangkas ng literary analysis at pag-sketch ng pabalat. ● Social Learning: Peer Feedback - pagpapalit ng gawa para sa mungkahi at pagwawasto. ● CFU: Pag-ikot ng guro (Check-ins) upang gabayan ang bawat mag-aaral sa kanilang disenyo at pagsusuri.
Learning Resources:	● Laptop at Projector ● Sipi ng maikling	● Smart TV/Projector ● PowerPoint Presentation	● Audio/Speakers ● Script ng dula	● Art Materials (Bond paper, coloring

	katha • Graphic Organizer (Story Map) • Pisara at Yeso	tungkol sa Estilo ng Wika • Sipi ng mga akda noong dekada '70	• Sipi ng sanaysay • Graphic Organizer (Comparison Matrix)	materials) • Laptop (para sa mga nais mag-digital art) • Rubric para sa Literary Analysis at Graphic Novel Cover
Opportunities for integration:	• Araling Panlipunan : Pagtalakay sa kalagayang pampolitika at panlipunan ng Pilipinas matapos ang digmaan. • Values Education: Pagkilala sa katatagan ng loob (resilience) ng mga Pilipino.	• Filipino Language: Pag-aaral sa pragmatika at semantika ng mga salita. • Kasaysayan: Pagtalakay sa 'First Quarter Storm' at ang papel ng panitikan dito.	• Arts (Theater): Pag-unawa sa sining ng pagtatanghal. • Edukasyon sa Pagpapakatao: Pagtalakay sa karapatang pantao at katarungan.	• ICT/Media Arts: Paggamit ng digital design tools. • English: Pag-uugnay sa konsepto ng 'Literary Criticism' na tinalakay sa kanilang English class.
Assessment. Assessments reveal what learners have gained and what they still need help with. These are helpful in providing you with information to guide your future instruction throughout the entire session.				
Formative Assessment:	• Pagsagot sa 'Story Map' na nagpapakita ng daloy ng banghay at mga uri ng tunggaliang natukoy sa binasang akda.	• Punan-Talata: Pagsusuri sa isang sipi at pagtukoy sa kahulugan at damdamin ng mga sinalungguhang salita.	• Comparison Matrix na nakumpleto ng mga mag-aaral. • Maikling pagsasadula ng isang mahalagang tunggalian mula sa	• Burador (Draft) ng Literary Analysis. • Initial Sketch ng Graphic Novel Cover na may maikling paliwanag

	Maikling pagsulat ng repleksyon tungkol sa pangunahing suliranin ng tauhan.	Pangkatang presentasyon ng 'Word Analysis Chart'.	binasang dula.	sa simbolismon ginamit.
--	---	---	----------------	-------------------------

Ways Forward.

Meaningful learning can also happen beyond the classroom – for both the learners and the teacher. Pause and reflect on what happened today.

Extended learning opportunities:	Maghanap ng isang maikling kwento sa inyong komunidad o mula sa mga nakatatanda at tukuyin ang pangunahing tunggalian nito.	Makinig sa isang kanta ng 'Asin' o 'Banyuhay' at itala ang mga makabuluha ng salitang ginamit sa liriko na may kaugnayan sa lipunan.	Manood ng isang 'Monologue' sa YouTube na tumatalakay sa isyung panlipunan at sumulat ng maikling obserbasyon sa wika nito.	Ipagpatuloy ang pag-perpektong ng graphic novel cover sa bahay at ihanda ito para sa susunod na linggong exhibit.
Reflections:	- Ilan sa mga mag-aaral ang nangailangan ng higit pang gabay sa pagtukoy ng 'Kakalasan'? - Naging epektibo ba ang Story Map sa pag-unawang daloy ng kwento?	- Naging madali ba para sa mga mag-aaral na makita ang koneksyon ng wika sa damdamin ng akda? - Aling mga salita ang pinakamahirap ipaliwanag sa kanila?	- Paano nakatulong ang Reader's Theater sa pag-unawang emosyon ng mga tauhan? - Naging sapat ba ang oras para sa paghahambing ng dalawang anyo ng tuluyan?	- Nagawa ba ng mga mag-aaral na ipakita ang tunggalian ng akda sa kanilang biswal na disenyo? - Anong suporta pa ang kailangan ng mga mag-aaral na nahihirapan sa pagsulat ng teknikal na analisis?